

Cafès de l'aigua

Primer taller de debat sobre les definicions de l'Observatori Ciudadà Metropolità de l'Aigua

ORGANITZACIÓ

Grup motor OCMA

Amb la col·laboració de:

INDEX

1.	Presentació.....	3
2.	Sobre el full de ruta.....	4
3.	Els objectius i la proposta de diàleg.....	5
4.	Les preguntes dels cafès i la documentació.....	5
4.1	Primer cafè. Bloc A.....	5
4.2	Segon cafè. Bloc B.....	6
4.3	Tercer cafè. Bloc C.....	6
5.	A qui s'ha d'invitar als cafès.....	7
6.	Aspectes logístics i organitzatius dels "Cafès de l'aigua".....	7
6.1	Les convocatòries dels tres cafès.....	7
6.2	Què es un world cafè.....	8
6.3	La dinàmica de diàleg.....	8
6.4	La tasca de les amfitriones.....	8
6.5	La tasca de la facilitació.....	9
6.6	La dimensió telemàtica dels cafès.....	9
6.7	El ambient del lloc.....	9
6.8	La gestió del temps.....	10

1. Presentació

Al gener de 2019 el Moviment per l'Aigua Pública i Democràtica (MAPiD) va impulsar la signatura del COMPROMÍS PER L'AIGUA PÚBLICA I DEMOCRÀTICA a l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Mes de 260 entitats, entre associacions veïnals, socials, ambientals, sindicals, fundacions, universitats, escoles i instituts, hospitals, biblioteques, negocis i tota la resta d'entitats, persones jurídiques i grups van acordar un compromís per una gestió pública i amb participació ciutadana de l'aigua a l'AMB.

I per fer-ho possible, es van comprometre a vetllar per l'acompliment dels següents objectius:

- ✚ Considerar l'aigua i el sanejament com un dret humà essencial per a la vida i que sota cap concepte pugui ésser considerat una mercaderia.
- ✚ Considerar l'aigua i el sanejament com un bé comú que necessita d'un model de gestió pública i una governança democràtica amb participació ciutadana, transparència i rendició de comptes.
- ✚ Fer front als reptes actuals com són la preservació de les masses d'aigua i l'adaptació al canvi climàtic per mantenir els ecosistemes aquàtics i terrestres, l'equilibri territorial i la sobirania alimentària tot garantint l'abastament de tota la ciutadania.
- ✚ Teixir i consolidar un moviment ciutadà a favor de la remunicipalització de l'aigua i d'un nou model de gestió de l'aigua pública, participatiu i respectuós amb el medi ambient.
- ✚ La creació d'un observatori ciutadà que vetlli per la gestió de l'aigua i el sanejament com a bé comú, tal i com s'ha descrit als punts anteriors.

Aquest taller en forma part del camí que estem fent com a MAPiD, per tal d'avançar en la realització del cinquè punt, entenent aquest objectiu com el de creació d'una eina que ha de ser essencial en el treball i la consecució de la resta d'objectius.

El camí es va emprendre per l'impuls de persones de l'entorn de Enginyeria Sense Fronteres, Ecologistes en Acció i Aigua es Vida, que a finals del 2020, de manera informal, van iniciar la tasca de reflexionar sobre aquesta necessitat, es va pensar en la creació d'un grup motor format per persones que volguessin fer una tasca de promoció d'aquest projecte, amb la implicació que les disponibilitats de cadascú permetessin. Es van fer contactes i es van iniciar tasques de promoció, en van convocar reunions de mols tipus, i a la fi el dia 5 de març de 2021, per primera vegada, es va reunir i constituir el Grup Motor de l'observatori ciutadà metropolità de l'aigua (GM-OMA). Aquest grup resta obert a totes les persones i grups que vulguin col·laborar en aquesta tasca d'impuls, de moment està format per unes 15 persones.

En aquesta reunió els/les presents van coincidir en la necessitat d'aquest projecte i en la importància d'un debat ampli i profund sobre la seva definició, els objectius, les funcions, la organització i el funcionament, la ubicació i la interacció amb les administracions i la societat.

Un munt de preguntes complexes de respondre es van posar sobre la taula, que s'han d'anar aclarint col·lectivament, no obstant hi ha dos definicions que semblaven comuns, l'observatori ha de ser una eina de treball del moviment social per l'aigua pública i a de ser autònom en relació a les administracions i els grups polítics. Tenim la necessitat de definir el sentit d'aquestes paraules, i de donar resposta a les preguntes que sorgeixen per aquesta definició. Es va dibuixar una mica de full de ruta de com podia ser aquest procés, es va acordar la elaboració d'un primer document de reflexió sobre temes clau, i es va plantejar la convocatòria d'un primer taller de debat ampli sobre la definició de l'OMA.

Aquest document pretén proposar la organització d'aquest taller, les preguntes de debat, la metodologia de treball i la organització logística.

2. Sobre el full de ruta

La posada en marxa del projecte es pensa en cinc fases, dintre de les quals hi ha una important tasca a fer. Aquestes s'han pensat de la següent manera:

Fase I: Constitució grup motor

Hem fet ja la reunió constitutiva del Grup promotor de l'OMA el dia 5 de Març de 2021 on s'ha fet una pluja de motius i d'imaginacions, hem explicat qui som i per on creiem que cal començar.

Fase II: Primer taller de debat sobre definicions

Caldria treballar el document amb idees obertes i reflexions, per tal de poder identificar i concretar preguntes claus des de el GM de l'OMA. Amb aquestes preguntes claus s'organitzaria un taller debat obert als moviments socials de l'aigua a l'AMB: Àgora Besós, SOS Baix Llobregat i signataris del Compromís per l'Aigua Pública i democràtica. El grup motor faria l'extracció de conclusions del debat i la devolució.

Fase III: Segon taller de debat primer esborrany de proposta

A partir de les conclusions del primer debat s'elaboraria un primer esborrany de proposta amb idees fonamentals, resposta a preguntes claus, línies estratègiques i propostes organitzatives. Organització del segon taller de debat, extracció de conclusions i devolució.

Fase IV: Aprovació dels documents constitutius

Redacció dels documents constitutius a partir de les conclusions del l'últim taller. Redacció de la memòria que contingui: relat de procés, motius per la creació de l'OMA, els valors i els principis de l'aigua, idees força, la missió, els objectius, l'organització i el funcionament de l'OMA. Redacció del Reglament d'organització i funcionament. Presentació dels documents al Parlament Ciutadà per a la seva aprovació

Fase V: Constitució i posta en marxa.

3. Els objectius i la proposta de diàleg

Aquest taller es el previst a la Fase II del Full de Ruta, el que es pretén es un primer debat obert sobre les definicions de l'Observatori, es tracta de recollir totes les opinions, idees, propostes i suggeriments que sobre els diferents temes de debat s'aportin. No es tracta d'un espai per la adopció d'acords i la concreció de propostes, sinó d'un espai per la indagació d'idees i pel diàleg. Totes les idees han d'estar recollides, i a ser possible, però sense dedicar massa temps, estaria bé saber quin es el recolzament que tenen aquestes idees recollides en el grup de diàleg.

El debat es planteja en tres àmbits temàtics:

Bloc A) Missió, àmbits temàtics d'activitat i objectius.

Bloc B) Ubicació, autonomia, recursos i participació en la governança.

Bloc C) Organització i immanència¹ entre MAPID i OCMA.

Format del debat: The World café²

Calendari del debat:

Primer Cafè: Bloc A, 8 de juny.

Segon Cafè: Bloc B, 15 de juny.

Tercer Cafè: Bloc C, 22 de juny.

4. Les preguntes dels cafès i la documentació.

El cafè està format per quatre taules i a cada taula es parla sobre una pregunta. Les preguntes son les següents:

4.1 Primer cafè. Bloc A

Missió, àmbits temàtics d'activitat i objectius.

- 1) Perquè es necessari l'Observatori?, quina seria la seva missió?
- 2) Quins serien els seus àmbits temàtics d'activitat?, els principals temes que tindria d'abordar.
- 3) Quins objectius ha de tenir l'observatori?, què volem aconseguir?
- 4) Quines serien les funcions?, què hem de fer?

Documentació proposada per aquest bloc.

---

¹ Immanent: Que és inherent a algun ésser o va unit d'una manera inseparable a la seva essència, encara que racionalment pugui distingir-se d'ella.

² Guia Rápida de café para llevar <http://www.theworldcafe.com/wp-content/uploads/2017/11/Cafe-para-llevar.pdf>

- ✓ Compromís per l'aigua pública i democràtica³.
- ✓ Document de reflexions obertes:
  2. El procés de creació del MAPiD i la remunicipalització
  3. El compromís per l'aigua pública i democràtica
  4. Contra tot pronòstic
  5. Els drets humans i la gestió privada
  11. Ecologia dels sabers per una nova il·lustració
- ✓ Per aprofundir més en el procés de creació del MAPiD, les lluites de l'aigua a Catalunya i les reivindicacions, recomanem la lectura del seu ARGUMENTARI.

4.2 Segon cafè. Bloc B

Ubicació, autonomia, recursos i participació en la governança.

- 1) Com entenem el concepte d'autonomia de l'Observatori en relació a l'Administració i els grups polítics?, quina importància l'hi donem?
- 2) Com influïm i participem en la governança de l'aigua?, com interactuem amb l'administració?, quin es el rol dels municipis a l'Observatori?
- 3) Amb quins recursos fem funcionar l'Observatori?, d'on surten?
- 4) A on col·loquem l'Observatori, dins l'administració?, fora?, en altre lloc?

Documentació proposada per aquest bloc.

- ✓ Document de reflexions obertes.
  7. Sobre la cogovernança dels serveis públics
  8. Sobre el principi d'autonomia a l'OAT
  9. Sobre la participació orgànica en el servei públic de l'aigua
  10. Dintre o fora?

4.3 Tercer cafè. Bloc C

Organització i immanència⁴ entre MAPiD i OCMA.

- 1) Quines funcions organitzatives hem de desenvolupar?, quines eines organitzatives necessitem?, amb quines eines digitals?, quins espais organitzatius, per fer què.
- 2) L'Observatori es una eina del MAPiD. Com es comuniquen?, com el MAPiD influeix en el treball i les decisions de l'Observatori?
- 3) Quins espais organitzatius ha de tenir l'Observatori?, amb quin nivell d'autonomia interna han de treballar?
- 4) Com assegurem les dinàmiques col·laboratives i limitem les concentracions de poder i els lideratges forts?, l'Observatori es una comunitat?, què implica això.

³ Compromís per l'aigua pública i democràtica. <https://aiguabcn.org/compromis/compromis/>

⁴ Ver nota 1

Documentació proposada per aquest bloc.

- ✓ Document de reflexions obertes.
- 12. L'Observatori com a comunitat
- 15. Les propostes organitzatives

5. A qui s'ha d'invitar als cafès.

Als cafès invitarem explícitament al Moviment per l'Aigua pública i Democràtica, als signants del Compromís per l'Aigua Pública i Democràtica, Aigua es Vida, a l'Àgora Besos i SOS Llobregat, i la participació restaria oberta a tots els grups i col·lectius que vulguin ser-hi als debats.

La participació s'ha de fer amb confirmació prèvia, i es important que les persones que participin estiguin informades i tinguin la documentació de les trobades.

6. Aspectes logístics i organitzatius dels "Cafès de l'aigua"

6.1 Les convocatòries dels tres cafès.

Cafès per la definició de l'Observatori ciutadà metropolità de l'aigua

Cafè primer

Bloc A) Missió, àmbits temàtics d'activitat i objectius.
Organitza el Grup motor de l'OCMA.
Dia 8 de juny de 17:30h a 20:30h
Centre social la Lleialtat

Il·lustración de Nancy Margulies

Cafès per la definició de l'Observatori ciutadà metropolità de l'aigua

Cafè Segon

Bloc B) Ubicació, autonomia, recursos i participació en la governança.
Organitza el Grup motor de l'OCMA.
Dia 15 de juny de 17:30h a 20:30h
Centre social la Lleialtat

Cafès per la definició de l'Observatori ciutadà metropolità de l'aigua

Cafè tercer

Bloc C) Organització i immanència entre MAPID i OCMA.

Organitza el Grup motor de l'OCMA.

Dia 22 de juny de 17:30h a 20:30h

Centre social la Lleialtat

6.2 Què es un world cafè

Es un mètode para crear “xarxes vives” de diàleg col·laboratiu entorn a temes importants que ens impliquen, es un mètode desenvolupat per The World Café Community Foundation, un moviment global que recolza converses importants en contextos comunitaris, corporatius i governamentals.

Es un espai pel diàleg i la opinió, però sobre tot un espai per la escolta activa, pel respecte i per la recerca compartida i col·laborativa d'idees, fent indagació en el que es diu i en el que no es diu.

6.3 La dinàmica de diàleg.

En la sala del world cafè s'instal·laran les taules necessàries en funció de les persones inscrites, a raó d'un màxim de 6 persones per taula, com a màxim, contant la persona amfitriona. A cada taula es trobaran de forma evident les dos preguntes de debat en aquesta taula. Les taules de diàleg estan numerades.

Taula	Animals					Preguntes	
1	L	C	P	L	C	1	2
2	P	L	C	P	L	2	3
3	C	P	L	C	P	3	4
4	L	C	P	L	C	1	3
5	P	L	C	P	L	2	4
6	C	P	L	C	P	1	4
7	L	C	P	L	C	1	2
8	P	L	C	P	L	2	3
9	C	P	L	C	P	3	4
10	L	C	P	L	C	1	3
11	P	L	C	P	L	2	4
12	C	P	L	C	P	1	4
L	Lludriga						
C	Colibrí						
P	Pop						

Les persones quan entren a la sala se'ls hi dona un nom d'animal i un número de taula, això es fa amb l'ordre indicat a la taula, fins el número de taules que s'hagin posat, si hi ha mes persones es repeteix el cicle. Les persones entren a la sala i seuen a la seva taula.

El debat de cada taula durarà 100 minuts i cada 25 minuts es dona una senyal (gong) i es diu el nom d'un animal, els animals nomenats canvien de taula, la idea es que totes les persones passin per dos de les taules.

A l'inici del diàleg a les taules no poden quedar cadires buides, es retiren les que quedin. Quan els animals canvien de taula han d'ocupar una de les cadires que han quedat buides.

6.4 La tasca de les amfitriones

Les amfitriones son les persones que faciliten cada taula i que no canvien. Tenen quatre tasques fonamentals.

- Dona la benvinguda als/les participants, tothom es presenta, obre el debat de la seva taula i presenta el tema de debat.
- Son les persones encarregades de fer la collita, recullen les aportacions i les respostes de la taula a la pregunta, es recullen totes les opinions i s'indica si aquesta opinió es individual, es d'una minoria, es de la majoria o es un consens.
- Reben a les persones que s'incorporen a la taula en els processos de canvi de taula.
- Al final del diàleg de les taules fan una tornada al comú de les principals respostes de la taula a la pregunta formulada.
- Després del debat passen a net la collita de les deliberacions i la fan arribar al grup motor.

Les amfitrions també intervenen en les converses i donen la seva opinió a la seva taula.

6.5 La tasca de la facilitació

La facilitació de l'activitat la fan dues persones, la seva tasca es:

- Quan tothom està assegut a la seva taula donen la benvinguda i expliquen els motius i els objectius del debat. El procés de debat obert i els tres cafès previstos en aquesta fase del debat.
- Expliquen la dinàmica del cafè: el sentit de cada taula, la dinàmica de canvi de taula, la funció de la facilitació de cada taula.
- S'encarreguen de donar les senyals pel canvi de persones de taula, fan servir un gong i nomenant els animals que canvien de taula.
- Acompanyen a les persones que arriben tard a la taula que els hi toca i els expliquen la dinàmica.
- Supervisen el funcionament de tota la dinàmica i de cada taula en particular.
- Dinamitzen la posta en comú final.
- Expliquen els passos següents en el procés de debat i agraeixen la participació.

Les persones que fan la facilitació no intervenen en els debats de les taules.

6.6 La dimensió telemàtica dels cafès.

La participació en el procés de deliberació serà possible mitjançant la plataforma Coincidim, es podrà accedir a la documentació, es podran fer aportacions a les diferents taules de debat i es podrà accedir a la collita de resultats dels debats.

6.7 El ambient del lloc

L'ambient de la sala es essencial en l'activitat, quant les persones entrin a la sala han de percebre que estan en un lloc especial i còmode.

Ha d'haver una taula amb cafès, tes i pastes, perquè les persones es puguin servir.

Les taules han d'estar repartides per la sala de forma informal.

Ha d'haver alguna decoració a la sala, alguns pòsters i algunes plantes poden servir.

Cada taula ha de tenir algun centre de taula, alguna flor i alguna espelma si pot ser. Un mantell d'algun color, fulls en blanc i colors (no retoladors) per invitar a les persones a dibuixar mentre es parla.

6.8 La gestió del temps

Horaris i tasques de la sessió.

17:30h Rebuda, assignació de taules, les persones es serveixen el cafè i seuen al seu lloc.

18:00h Les facilitadores presenten la dinàmica.

18:15h Les amfitriones obren el debat a cada taula.

18:40h Primer gong i primer animal, canvien de taula.

19:05h Segon gong i segon animal, canvien de taula.

19:30h Tercer gong i tercer animal, canvien de taula.

19:55h Quart gong. Fi del debat, agraïment i posta en comú de la collita, 5 minuts per facilitadora.

20:25h Agraïments, invitació al següent cafè i tancament.